

Obsah

ČÁST PRVNÍ

Předmluva	5
DĚJINY TUBERKULÓZY SE ZŘETEM K TUBERKULÓZE ZVÍŘAT A STRUČNÝ VÝVOJ POZNATKŮ O TUBERKULÓZE (<i>prof. MUDr. Jaroslav Jedlička</i>)	9
Výskyt tuberkulózy u zvířat	19
VÝSKYT TUBERKULÓZY U HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT V ČSSR (<i>MVDr. Václav Kouba, Sc. C.</i>)	18
HOSPODÁŘSKÝ VÝZNAM TUBERKULÓZY ZVÍŘAT (<i>doc. MVDr. Jaroslav Dražan</i>)	35
VÝZNAM TUBERKULÓZY HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT PRO ZDRAVÍ LIDÍ (<i>MUDr. Vladislav Říha</i>)	49
VNÍMAVOST ZVÍŘAT PRO TUBERKULÓZU A VLIV PROSTŘEDÍ (<i>doc. MVDr. Jaroslav Dražan, doc. MVDr. Járaoslav Kábrt</i>)	63
Vnímavost zvířat pro tuberkulózu (<i>doc. MVDr. Jaroslav Dražan</i>)	63
Vnímavost různých plemen skotu pro tuberkulózu	64
K otázce dědičnosti tuberkulózy	65
Výskyt tuberkulózy u různých věkových skupin a vliv vnějšího prostředí	65
Význam výživy při tuberkulóze (<i>doc. MVDr. Jaroslav Kábrt</i>)	68
BIOLOGICKÉ VLASTNOSTI TUBERKULÓZNÍCH ZÁRODKŮ (<i>MVDr. Milan Pavlas</i>)	73
Morfologické vlastnosti tuberkulózních zárodků	74
Růst tuberkulózních zárodků	75
Vliv vnějšího prostředí	76
Patogenita a virulence jednotlivých typů tuberkulózních zárodků	78
<i>Mycobacterium tuberculosis</i> var. <i>bovis</i> — <i>Mycobacterium bovis</i>	80
<i>Mycobacterium avium</i>	81

PATOGENEZE a PATOLOGICKÁ MORFOLOGIE TUBERKULÓZY (<i>doc. MVDr. Miloslav Zendulka</i>)	83
Charakteristika tuberkulózního procesu	83
Patogeneze tuberkulózy	89
Tuberkulóza skotu	98
Generalizace	99
Chronická tuberkulóza plic	101
Kaverny	103
Pozdní generalizace	106
Tuberkulóza střev	108
Tuberkulóza mléčné žlázy	108
Tuberkulóza dělohy	110
Tuberkulóza varlat	112
Tuberkulóza ledvin	113
Tuberkulóza jater	113
Tuberkulóza kostí	113
Tuberkulóza mozku	114
Tuberkulóza skotu aviárního typu	116
Tuberkulóza prasat	117
Infekce bovinním typem	117
Infekce aviárním typem	121
Tuberkulóza koní	124
Tuberkulóza masožravců	126
Tuberkulóza drůbeže (<i>MVDr. Ladislav Pivník</i>)	128
DIAGNOSTIKA TUBERKULÓZY (<i>doc. MVDr. Jaroslav Dražan, akad. Antonín Klobouk, Sc. D., MVDr. Milan Pavlas, prom. vet. lékař Drahoslav Pravda, MVDr. Leopold Rossi</i>)	
	137
Klinika tuberkulózy hospodářských zvířat (<i>akademik Antonín Klobouk, Sc. D.</i>)	137
Tuberkulóza skotu	137
Tuberkulóza mizních uzlin	138
Tuberkulóza plic	139
Tuberkulóza průdušnice a hrtanu	141
Tuberkulóza serózních blan — perlovina	141
Tuberkulóza zažívacího ústrojí	142
Tuberkulóza pohlavních orgánů	143
Tuberkulóza mléčné žlázy	144
Tuberkulóza ledvin	147
Tuberkulóza mozku, míchy a mozkových a míšních plen	148
Tuberkulóza kostí a kloubů	148
Tuberkulóza oka	149
Tuberkulóza kůže	149
Tuberkulóza ovcí	154
Tuberkulóza koz	155
Tuberkulóza prasat	155
Tuberkulóza plic	156
Tuberkulóza mozku	157
Tuberkulóza mizních uzlin	157
Tuberkulóza kloubů	158
Tuberkulóza vemene	158

Tuberkulóza varlat	158
Tuberkulóza oka	158
Tuberkulóza vnějšího sluchovodu	158
Diagnóza	160
Tuberkulóza koní	161
Tuberkulóza plic	162
Tuberkulóza střev	162
Tuberkulóza obratlů	163
Tuberkulóza kůže a podkožního vaziva	163
Diagnóza	163
Tuberkulóza osla	164
Tuberkulóza mula	165
Tuberkulóza psa	165
Tuberkulóza koček	166
Tuberkulóza kožišninových zvířat	167
Alergenodiagnostika tuberkulózy hospodářských zvířat (<i>MVDr. Leopold Rossi</i>)	169
Tuberkulínová reakce	169
Heteroalergie	173
Paraalergie	174
Metodika tuberkulínových zkoušek	175
Vnitrokožní zkouška	176
Senzibilizační zkouška	180
Simultánní tuberkulinace	185
Vnitrokožní tuberkulinace u jiných hospodářských zvířat	189
Oční zkouška	191
Víčková zkouška	192
Kožní zkouška	193
Vaginální tuberkulinace	194
Podkožní tuberkulínová zkouška	194
Intravenózní tuberkulinace	196
Tuberkulíny	197
Kochův starý tuberkulín	197
Ostatní druhy tuberkulínů	202
Stabilita alergenních vlastností	206
Kontrola tuberkulínů	208
Současný stav v používání tuberkulínů	211
Laboratorní vyšetřovací metody (<i>MVDr. Milan Pavlas</i>)	214
Zasílání materiálu k laboratornímu vyšetření	214
Mikroskopické vyšetření	218
Mikroskopické rozlišení patogenních a saprofytických mykobaktérií	223
Fluorescenční mikroskopie	225
Histologické vyšetření tkáňových řezů	228
Kultivace	228
Příprava materiálu ke kultivaci	228
Metody preparace u jednotlivých druhů vzorků	229
Půdy ke kultivaci tuberkulózních zárodků	234
Rozlišení patogenních a saprofytických mykobaktérií kultivací	243
Biologický pokus	247
Způsoby infekce laboratorních zvířat	249
Biologická typizace kultur laboratorních zárodků	251

Sérologie	253
Aglutinace	254
Hemaglutinace	256
Precipitace	259
Vazba komplementu	260
Klinická hematologie při tuberkulóze (<i>prom. vet. lékař Drahoslav Pravda</i>)	261
Barevná složka a červené krvinky	261
Bílé krvinky	262
Sedlivost červených krvinek	265
LÉČENÍ TUBERKULÓZY (<i>doc. MVDr. Jaroslav Dražan</i>)	266
IMUNOPROFYLAXE PŘI TUBERKULÓZE (<i>MVDr. Milan Pavlas</i>)	270
Imunizace tuberkulózními zárodky humánního typu	270
Imunizace tuberkulózními zárodky studenokrevných	271
Imunizace BCG vakcínou	272
Imunizace Gräubovou vakcínou	274
Imunizace tuberkulózními zárodky myšího typu (<i>Mycobacterium microti</i>)	276
Možnosti praktického použití vakcinace u zvířat	280
HYGIENA POTRAVIN VE VZTAHU K TUBERKULÓZE ZVÍŘAT (<i>doc. RNDr. et MVDr. Miroslav Dobeš, MVDr. Mirko Štěpánek</i>)	283
Hygiena mléka (<i>MVDr. Mirko Štěpánek</i>)	283
Problematika získávání a ošetřování mléka v prvovýrobě ve vztahu k tuberkulóze skotu	283
Mléko ze žlázy stížené specifickým tuberkulózním zánětem	284
Mléko tuberkulín pozitivních dojnic bez klinických příznaků specifické mastitidy	286
Mléko sekundárně infikované	288
Sekundární infekce mléka ve stáji nebo v zemědělském závodě	288
Požadavky na získávání a ošetřování mléka v tuberkulózních izolátech	289
Sekundární infekce míšením mléka zdravého s mlékem tuberkulózních dojnic	291
Mlékárenské ošetření mléka	292
Mléko jako surovina pro mlékárenské zpracování	292
Mytí konví	292
Zpracování nakyslého mléka	294
Odstředivkové kaly	295
Pasterace mléka	295
Tuberkulózní zárodky v mléčných výrobcích	302
Hygiena masa (<i>doc. RNDr. et MVDr. Miroslav Dobeš</i>)	304
Drůbež	311
Hygiena vajec (<i>doc. RNDr. et MVDr. Miroslav Dobeš</i>)	314
ZDROJE A CESTY INFEKCE (<i>doc. MVDr. Jaroslav Dražan</i>)	320
Skot	320
Sputum	321
Trus	322
Moč	322
Hnis	323
Semeno býků	323
Mléko	323

Telata	324
Kozy a ovce	326
Prasata	326
Koně	326
Drůbež	326
Psi a kočky	327
Člověk	327
Zásady epizootologického rozboru	328
ZÁSADY OZDRAVOVÁNÍ CHOVŮ HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT ZAMOŘENÝCH TUBERKULÓZOU (<i>doc. MVDr. Jaroslav Dražan</i>)	335

ČÁST DRUHÁ

OPATŘENÍ PROTI TUBERKULÓZE HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT (<i>MVDr. Miloš Cupák, doc. MVDr. Ludvík Černý, doc. MVDr. Jaroslav Dražan, MVDr. Bedřich Klimeš, Sc. C., MVDr. Václav Kouba, Sc. C., MVDr. Eduard Rejthar, MVDr. Miroslav Ryšánek</i>)	343
Všeobecná opatření (<i>MVDr. Václav Kouba, Sc. C.</i>)	343
Vyšetřování	344
Označení zvířat stížených tuberkulózou	345
Evidence	346
Základní pojmy	347
Ochranná opatření	348
Ochranná opatření při přemísťování skotu	351
Další ochranná opatření	355
Sledování zdravotního stavu	358
Zdolávací opatření	358
Hlášení a vyšetření podezření z tuberkulózy	358
Opatření v zamořených chovech	360
Základní principy ozdravování chovů	366
Odchov telat od tuberkulózních krav (<i>doc. MVDr. Jaroslav Dražan</i>)	370
Stájové prostory (<i>MVDr. Václav Kouba</i>)	375
Opatření při jiných typech tuberkulózy skotu	376
Opatření proti tuberkulóze u jiných druhů zvířat	380
Tuberkulóza drůbeže (<i>MVDr. Bedřich Klimeš, Sc. C.</i>)	380
Hospodářský význam	380
Původce onemocnění	381
Odolnost a vnímavost ptáků	381
Vnímavost slepic k savcím typům tuberkulózy	382
Šíření nákazy tuberkulózy	382
Klinické příznaky tuberkulózy slepic	383
Diagnostika	384
Tuberkulóza krůt	389
Tuberkulóza hus	390
Tuberkulóza kachen	390
Ozdravení drůbežáren od tuberkulózy	390
Vakcinace	393

Prevence tuberkulózy	398
Profylaktická terapie	399
Zásady plánování boje proti tuberkulóze (MVDr. Miroslav Ryšánek)	399
Všeobecné zásady přípravy k sestavování plánu tlumení tuberkulózy	399
Zemědělské závody bez pozitivně reagujících zvířat	402
Zemědělské závody s menším výskytem tuberkulózy skotu	403
Zemědělské závody s většinou nakaženého skotu	403
Zemědělské závody prakticky zcela zamořené tuberkulózou	404
Tuberkulózní eliminační izoláty	404
Hlavní zásady zpracování plánu tlumení tuberkulózy v zemědělském závodě	405
Hlavní zásady zpracování plánu tlumení tuberkulózy v okrese	407
Hlavní zásady zpracování plánu tlumení tuberkulózy v kraji	409
Dezinfekce (doc. MVDr. Ludvík Černý)	409
Finanční pomoc státu v boji proti tuberkulóze (MVDr. Eduard Rejthar)	418
Osvěta a soutěžení v boji proti tuberkulóze (MVDr. Miloš Cupák)	426
Stručný vývoj protituberkulózních opatření v ČSSR (MVDr. Václav Kouba, Sc. C.)	430
Boj proti tuberkulóze v humánní medicíně (MUDr. Antonín Kubík, MUDr. Eva Mikotová)	435
Směrnice pro ochranu pracovníků zaměstnaných při ošetřování zvířat stížených tuberkulózou	442
Rád pro izoláty a provozovny zamořené tuberkulózou skotu	446
ZKUŠENOSTI S ERADIKACÍ TUBERKULÓZY V NĚKTERÝCH STÁTECH	448
Eradikace tuberkulózy skotu v Sovětském svazu (akad. M. K. Juskoec)	448
Eradikace tuberkulózy skotu v Polsku (prof. MVDr. Abdon Stryszak)	453
Eradikace tuberkulózy skotu v Dánsku (MVDr. Woldike Nielsen)	456
Eradikace tuberkulózy skotu ve Švýcarsku (prof. MVDr. J. Andres)	459
Eradikace tuberkulózy skotu ve Velké Británii (MVDr. A. B. Paterson)	463
LITERATURA	467
JMENNÝ REJSTRÍK	492
VĚCNÝ REJSTRÍK	499

AUTOŘI OBRÁZKŮ:

MVDr. Ladislav Groch, MVDr. Rudolf Hrabák, prof. MUDr. Jaroslav Jedlička, inž. Miroslav Klíka, MVDr. Bedřich Klímeš, Sc. C., inž. Zdeněk Makovička, MVDr. Ladislav Pivník, inž. Jan Prchal, inž. Miloslav Šatava, Sc. C.